

[Vesterager.]

former har været under Debat, hvor Skole-direktøren for Københavns Skolevæsen har talt, og hvor der har været talt om Seminarier og været talt om Gymnasieskolen, saa har ærede Medlemmer set, at det er gaaet igen og blevet fremhævet med stor Styrke, at det er ikke Kundskaber alene, det drejer sig om, men nu maa Hensyn tages til Karakterdannelsen, til virkelig Opdragelse, og at det er blevet fremhævet, at det er det, der er blevet forsømt. Børnene er uopdragne, de kender ikke Forskel paa godt og ondt, bliver det udtrykkelig sagt, og det er egentlig en svær Beskyldning mod en Skoles Arbejde, at den ikke har været i Stand til at bringe Børnene saa megen Forstaaelse af moralske Begreber. Dernæst mener man, at man sprænger Børnenes Nerver med de mange Fag, og at den Fagtrængsel, som er opstaaet, er uholdbar i Skolens Arbejde.

Jeg har jo ikke noget imod, at man fra de Kredse nu paa mange Maader giver mig Ret i de Betragtninger, som jeg har forfægtet fra dette Sted gennem Aarene, men det havde jo været, synes det mig, nok saa nemt, om man havde taget en Smule Hensyn dertil ved de Forhandlinger, der er ført om de vigtige Love, som er gennemført, i Stedet for nu, naar Loven er gennemført og skal bringes ud i Livet, at komme i Tanke om: Ja, men det var egentlig noget helt andet, man skulde tage Hensyn til! Det er at komme lidt bagefter.

Men naar den højtærede Undervisningsminister skal sende sine Cirkulærer ud — og der vil nok komme en tidlig Regn og en sildig Regn af Cirkulærer, fordi der paa mange Maader er Uklarhed over, hvordan det hele skal fortolkes —, var det rart, om nogle af disse Tanker ogsaa kunde finde Vej ind i Cirkulæerne, nu er det jo bagefter med Loven. Jeg tror, at man i Skolekredse vil være spændt paa at se, hvordan man vil gribe denne Sag an. Da vi fik den nye Seminarie-lov, var det Meningen, at der skulde læses under friere Former, at man skulde have mere Frihed og ikke skulde være saa overbebyrdet med Læsestof, men det er gaaet saadan, som det næsten er gaaet overalt i de senere Aar, at Faglærerne bliver ved at puste deres Fag op, saa det er umuligt at faa Plads til det altsammen. I Stedet for at give Eleverne mere Frihed til Selvstudium fortsætter man paa den gamle Maner med at proppe nye Fag ind og puste de gamle Fag op, saa de tager et Omfang, saa det er umuligt at komme igennem i den Tid, der levnes, selv om vi faar et Aar mere at læse i.

Derfor vil jeg ønske, at man nu i Skolekredse virkelig vil staa bag sine Ord, og at Undervisningsministeriet vil gøre, hvad det formaars for at faa Loven gennemført i Overensstemmelse med det, som i særlig Grad er kommet frem, og som jeg paa mange Maader kan give min Tilslutning.

Men naar der tales saa meget om Opdragelse, Karakterdannelse o. s. v., saa bliver det store Spørgsmaal: Paa hvilket Grundlag skal saa denne Opdragelse bygge? Man kan ikke sparke Jorden ud af dens Bane, hvis man ikke selv har et fast Punkt at staa paa, og man kan heller ikke drage andre op, hvis man ikke selv har noget fast at staa paa. Det er kun Münchhausen, der kan tage sig selv ved Haaret og løfte sig selv og sin Hest op af Uføret. Derfor var det, at vi med god Grund under Skolelovdebatten hævdede, at Skolen maatte hvile paa Kristendommens Grundlag, og at den kristne Moral maatte danne Grundlaget for den moralske Opdragelse, der skulde bibringes Børnene. Jeg haaber, at man vil erkende dette, og at man vil bygge paa denne Anskuelse i de Cirkulærer, der maatte udkomme.

Jeg tror ogsaa, der fra det offentliges Side maa gøres alt, hvad man kan for at faa et godt Samarbejde mellem de forskellige opdragende Faktorer i vort Folk. Jeg har aldrig været nogen særlig stærk Tilhænger af Forældreraadene, men nu har vi dem, og jeg regner med dem. Og vi har en Paragraf, § 33 i Tilsynsloven, som bestemmer, hvordan man kan slippe af med en Lærer, som efter Forældrenes Mening ikke er sin Opgave voksen, og som de ikke tør betro deres Børn til. Lærerstanden er selv gaaet ind for denne Paragraf og har givet Tilslutning til, at vi her i Rigsdagen formede den, som vi gjorde, hvorefter alle Partier tiltraadte denne Ordning. Men da er det ogsaa nødvendigt, at Lærerstanden bøjer sig for de Afgørelser, der falder i Kraft af denne Lovparagraf; thi ellers kan det let føre til, at vi faar en organiseret Lærerstand paa den ene Side og organiserede Forældreraad paa den anden Side, og saa sker det allerværste, der kan ske for Skolen: at der kommer til at staa to Organisationer over for hinanden i Kampstilling.

Det vilde være en frygtelig Ulykke for Skolens Gerning, om dette skulde ske, og derfor henstiller jeg saa indtrængende, jeg kan det, til baade Lærere og Forældre at fare varsomt frem her. Skulde der være et eller andet i Forældrenes Optræden, som Lærerne ikke kan forstaa, bør de alligevel, naar de nu har denne Ordning, som de selv